

Tietosuojavaltuutetun toimisto
Johanna Järvinen
PL 800
00521 Helsinki

+358 9 5300 6515 Puhelin
esa.kainulainen@nordea.com

TIETOSUOJAVALTUUTETUN
TOIMISTO

10.03.2016

Ad no 3499 / 452 / 2015

Tietosuojavaltuutetun toimiston selvityspyyntö 19.2.2016

Tietosuojavaltuutetun toimisto on pyytänyt Nordea Pankki Suomi Oyj:tä (jäljempänä Nordea) vastaamaan selvityspyynnössään esitettyihin kysymyksiin sekä toimittamaan jäljennökset lomakkeista ja muista alustoista, joilla Nordea kerää asiakkaan tuntemisen -prosessinsa yhteydessä tietoja asiakkaistaan.

Nordea esittää alla olevassa vastauksensa kuhunkin tietosuojavaltuutetun toimiston kysymykseen sen vähittäispankki -liiketoiminnan henkilöasiakkaista kerättävistä tiedoista.

Nordea on oheistanut vastauksensa liitteeksi jäljennökset edellä viitatuista lomakkeista ja muista alustoista. Nordean oheistama liite 3 sisältää Nordean prosesseista tietoja, joiden luovuttaminen rekisteröidyille saattaisi haitata rikosten ehkäisemistä tai selvittämistä henkilötietolain 27 §:n 1 -kohdan tarkoittamalla tavalla. Tästä johtuen Nordea pyytää tietosuojavaltuutetun toimistoa käsittelemään liitettä 3 ja sen toimintakuvausta salassa pidettävänä.

1. Kysymys: Mikä on peruste kunkin seuraavista kysymyksistä kysymiseen vireille saattajalta:

Nordean vastaus:

Kysymys	Peruste/käyttötarkoitus
1. Sähköposti	<p>Sähköpostiosoite ei ole pakollinen kysymys ja ko. henkilötiedon keräämisen käsittelyperusteena on henkilötietolain 8 §:n 5 -kohta.</p> <p>Lomakkeessa kysytään myös muita asiakkaan yhteystietoja, ja ko. henkilötietojen keräämisen käsittelyperusteena on henkilötietolain 8 §:n 4 ja 5 -kohdat.</p> <p>Sähköpostiosoitetta voidaan Nordeassa käyttää asiakkaan luvalla, kun halutaan kysyä asiakkaan / potentiaalisen asiakkaan arviointia hänen tapaamisestaan Nor-</p>

	<p>dean edustajan kanssa. Sähköpostista ei silloin ilmene, onko vastaanottaja Nordean asiakas vai ei.</p>
<p>2. Syntymämaa</p>	<p>Pakollinen kysymys.</p> <p>Ko. henkilötietojen käsittelyn perusteena henkilötietolain 8 §:n 4 -kohta. Syntymämaata koskevaa tietoa käytetään kansainvälisiin pakotteisiin liittyvien riskien hallintaan (laki eräiden Suomelle Yhdistyneiden Kansakuntien ja Euroopan unionin jäsenenä kuuluvien velvoitusten täyttämistä 29.12.1967/659; Euroopan Unionin ja YK:n pakoteasetukset ja niiden liitteinä olevat nimelistat). Syntymämaa on yksi henkilöllisyyden varmistamisessa tarvittava tekijä.</p>
<p>3. Nykyinen tilanne (kokopäivätyö, yrittäjä, eläkeläinen, opiskelija jne.)</p>	<p>Pakollinen kysymys.</p> <p>Ko. henkilötietojen käsittelyn perusteena on henkilötietolain 8 §:n 4 ja 5-kohdat.</p> <p>Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain (18.7.2008/503; jäljempänä ResL) 9 §:n mukaan ilmoitusvelvollisen on hankittava tietoja asiakkaansa toiminnasta, tämän liiketoiminnan laadusta ja laajuudesta sekä perusteet palvelun tai tuotteen käyttämiselle.</p> <p>Ilmoitusvelvollisen on ResL:n 10 §:n 2 momentin 9 -kohdan mukaan säilytettävä 9 §:n 1 momentissa tarkoitetut asiakkaan tuntemiseksi hankitut tarpeelliset tiedot, kuten tiedot asiakkaan toiminnasta, liiketoiminnan laadusta ja laajuudesta, taloudellisesta asemasta, perusteet liiketoimen tai palvelun käytölle ja tiedot varojen alkuperästä.</p> <p>Finanssivalvonnan standardin 2.4, kohdan 73, mukaan ”Asiakkaasta hankittavia tietoja tunnistamis- ja yhteystietojen lisäksi ovat --- tiedot asiakkaan --- taloudellisesta asemasta ja varojen alkuperästä.”</p> <p>Riittävät tiedot asiakkaasta ja asiakkaan taloudellisesta asemasta mahdollistavat jatkuvan seurannan ja poik-</p>

	<p>keavien liiketoimien havaitsemisen lain tarkoittamalla tavalla, auttavat poikkeuksellisten liiketoimien selvittämistä sekä tukevat ilmoitusvelvollisuuden noudattamista.</p> <p>Nordea ei tällä hetkellä käytä ko. henkilötietoja palveluidensa ja tuotteiden kohdentamiseen asiakkailleen, vaikkakin tämä on ollut suunnitelmana tietoja kerättäessä.</p>
4. Nykyinen työnantaja, oman yrityksen tai oppilaitoksen nimi	<p>Pakollinen kysymys.</p> <p>Kuten kohta 3.</p>
5. Onko työsuhteesi vakituinen / määräaikainen? Opiskelujen arvioitu kesto?	<p>Pakollinen kysymys.</p> <p>Kuten kohta 3.</p> <p>Kysymys liittyy myös asiakkaan palvelun tarpeen selvittämiseen (luottolaitoslain mukainen tarve peruspankkipalveluille).</p>
6. Varat yhteensä euroa (sekä Nordeassa että muualla oleva kokonaisvarallisuus)	<p>Pakollinen kysymys.</p> <p>Kuten kohta 3.</p>
7. Velat yhteensä euroa (sekä Nordeassa että muissa rahalaitoksissa)	<p>Pakollinen kysymys</p> <p>Kuten kohta 3.</p>
8. Nykyisen pääoman alkuperä	<p>Pakollinen kysymys</p> <p>Kuten kohta 3</p>

2. Kysymys: Ovatko kaikki kysymykset olleet nimeämäänne käyttötarkoitukseen tarpeellisia viireille saattajan kohdalla?

Nordean vastaus: Kyllä.

3. Kysymys: Mille asiakasryhmälle kyseinen perustietolomake on lähetetty?

Nordean Vastaus: Lomake on lähetetty Nordean vähittäispankki -liiketoiminnan henkilöasiakkaille, joiden tuntemisen tiedot ovat puutteelliset. Osa viitatusta asiakas-segmentistä on saanut kyselyn verkkopankin kautta, ja osalta asiakkaista tiedot on kysytty konttorikäynnin yhteydessä tai asiakkaan soitettua Nordean Asiakaspalveluun (puhelinpalvelu).

4. Kysymys: Onko viireille saattajan ollut välttämätöntä vastata kaikkiin kysymyksiin?

a. Jos ei, niin mitkä kysymykset ovat pakollisia vastata?

b. Olisiko asiasta syytä informoida kirjeen saajia?

Nordean vastaus kysymykseen 4a: Kyllä, asiakkaan on täytynyt vastata kysymyksiin, ellei lomakkeessa ole toisin mainittu. Lomakkeessa on kerrottu kohdat, joihin ei tarvitse vastata. Esimerkiksi kohdassa 3 kysytään kansalaisuutta. Jos asiakas on Suomen kansalainen, hänet ohjataan siirtymään kohdan 4 kysymyksiin.

Sähköpostiosoitetta koskeva kysymys ei myöskään ole pakollinen kysymys.

Nordean vastaus kysymykseen 4b: Kyllä.

5. Kysymys: Mihin muihin tarkoituksiin kuin luottolaitostoiminnasta annetun lain 15 luvun 18 §:n ja rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain 2 luvussa tarkoitettuun asiakkaiden tuntemiseen saatuja tietoja käytetään? Käytetäänkö niitä suoramarkkinointiin ja mielipide- ja markkinatutkimuksiin?

Nordean vastaus: Asiakkaan antamia yhteystietoja käytetään tarvittaessa asiakkaan yhteystietojen päivittämiseen.

Tietoja ei tällä hetkellä käytetä suoramarkkinointiin ja mielipide- ja markkinatutkimuksiin.

6. Kysymys: Jos tietoja on tarkoitus käyttää myös suoramarkkinointiin ja mielipide- ja markkinointitutkimukseen, onko Nordea huolehtinut, ettei tällaisia lomakkeita lähetetä ihmisille, jotka ovat käyttäneet henkilötietolain 30 §:ssä säädettyä kielto-oikeuttaan?

Nordean vastaus: Tietoja ei tällä hetkellä käytetä suoramarkkinointiin ja mielipide- ja markkinatutkimuksiin.

7. Kysymys: Tietosuojavaltuutetun toimisto on pyytänyt Nordeaa toimittamaan selvityksensä mukana jäljennökset, kuvakaappaukset, tms. kaikista lomakkeista ja muista alustoista, joilla se kerää asiakkaan tuntemisen yhteydessä tietoja internetissä, postitse, konttorissa ja mahdollisesti muulla tavoin. Tietosuojavaltuutetun toimisto on kysynyt, onko näissä lomakkeissa kysymyksiä, jotka eivät ole välttämättömiä luottolaitoslain tai rahanpesulain säännöksiin perustuen ja millä perusteella ko. tietoja kerätään ja mihin tarkoituksiin saatuja vastauksia käytetään.

Nordean vastaus: Nordean vastauksen liitteenä ovat jäljennökset, kuvakaappaukset ja lomakkeet, joilla Nordea kerää asiakkaan tuntemiseen tarvittavia tietoja.

Nordea on seuraavassa luetellut kysymykset, jotka perustuvat muuhun kuin ResL:in tai lakiin luottolaitostoiminnasta:

Nordean kysymys: ”Asiakas kuuluu Yhdysvaltojen suurlähetystön tai armeijan henkilökuntaan.”

Yhdysvaltalaisiin Nordean asiakkaisiin sovelletaan markkinointia ja palveluntarjontaa koskevia erityissääntöjä Yhdysvaltojen lainsäädännön asettamien rajoitusten vuoksi (Dodd Frank Act ja Consumer Protection Act). Lainsäädäntö sisältää rajoituksia pankin mahdollisuuksiin tarjota yhdysvaltalaisille asiakkaille kaupankäyntiä arvopapereilla, rahastoja, sijoitusneuvontaa, henki- ja eläkevakuutuksia ja muita pankkipalveluita. Lisäksi erityissäännöt koskevat lainanantoa, tililuottoa ja korttiluottoa, mikäli asiakkaan asuinpaikka on Kalifornian osavaltiossa. Yhdysvaltalaisiksi asiakkaiksi katsotaan Yhdysvalloissa asuvan lisäksi mm. Yhdysvaltain armeijaan kuuluva ja Yhdysvaltain suurlähetystössä työskentelevä.

Nordean kysymykset: ”Asiakas on verovelvollinen Yhdysvalloissa (asuu Yhdysvalloissa, on Yhdysvaltain kansalainen tai muu syy)”, ”Verotusmaa” ja ”Ulkomaisen verottajan antama verotunnistenumero, jos tämä on asiakkaan tiedossa”.

Edellä mainitut verovelvollisuutta koskevat kysymykset liittyvät sivullisen tiedonantovelvoitteiden käyttämiseen verotusmenettelylain 17a ja 17b §:n mukaisesti (ns. FATCA, CRS), ja tietoja käytetään ko. ilmoitusvelvollisuuden täyttämiseksi.

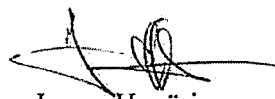
Mikäli Nordean yllä olevat vastaukset edellyttävät lisätietojen toimittamista, pyydämme olemaan yhteydessä Esa Kainulaiseen, yhteystiedot ovat yllä.

Ystävällisin terveisin

Nordea Pankki Suomi Oyj

Esa Kainulainen
asiantuntijajohtaja

Jarmo Hyvärinen
asiantuntijajohtaja

- Liitteet
1. Verkkopankin kyselylomake ("PN KYC kysymykset")
 2. Postitse lähetettävä kyselylomake
 3. Tuloste "Tunne asiakkaasi (KYC) – Asiakkaan perustiedot" ("KYC Tool.pdf") henkilöasiakkaan tuntemista varten kehitetystä IT-sovelluksesta (*liite ja alla oleva kuvaus pyydetään käsittelemään salassa pidettävänä*)

Henkilöasiakkaan tuntemista varten kehitetty IT-sovellus on rakennettu ohjaamaan Nordean työntekijää kysymään oikeat kysymykset asiakkaalta ja myös arvioimaan asiakkaan antamia vastauksia, joten kaikkia liitteenä olevassa mainitussa lomakkeessa olevia kysymyksiä ei ole tarkoitettu kysyttäväksi asiakkaalta.

IT-sovellus sisältää myös lisäkysymyksiä, jotka pohjautuvat asiakkaan vastausten ja Nordean työntekijän havaintojen perusteella tehtyyn arvioon. Lisäkysymykset saatavat liittyä esimerkiksi asiakkaan ulkomaan transaktioihin tai käteistalletusten perusteisiin. Myös lisäkysymykset näkyvät oheisessa liitteessä. Kohdan EPR 10-11 kysymyksiä ei Suomessa kysytä. Kohdissa EPR13.A1. ja EPR13.B1. tarkoitettu Internet-haku tehdään tarvittaessa selvitetessä, onko asiakas poliittisesti vaikutusvaltainen henkilö.

Asiakastietojesi tarkistus

Hyvä asiakkaamme

Olet nyt kirjautunut verkkopankkiin turvallisesti. Pyydämme sinua täydentämään henkilötietojasi ja pankkiasiointiasi liittymiä tietoja. Kysymykset perustuvat pankille laissa asetettuun velvollisuuteen tuntea ja tunnistaa asiakas. Pankilla täytyy henkilötietojen lisäksi olla riittävät tiedot muun muassa asiakkaidensa tuloista ja varallisuuden alkupeleistä. Kysymykset ovat samoja, joita käymme läpi konitoritapaamisissa. Kaikkia antamiasi tietoja käsitellään luottamuksellisesti pankkisalaisuutta koskevien lakien mukaisesti. Lisätietoja:

 Nordea Asiakaspalvelu 0200 3000 (pvm/pm)

 Miksi pankki kysyy? nordea.fi

 [Asiakkaan tunteminen -esite](#) (Finanssialan keskusliitto)

Kiitos yhteistyöstä!

* Pakolliset tiedot

Tietoa sinusta

Nimi

Henkilötunnus

Yhteystiedot

Puhelinnumero, johon voimme ottaa yhteyttä, mikäli tarvitsemme lisätietoja tuntemiseen liittyvissä asioissa.

Puhelinnumero

Osoite ulkomailta

Onko sinulla pysyvää tai väliaikaista osoitetta ulkomailta? Jos kyllä, missä maissa? *

Kyllä

Ei

[+Lisää](#)

Verotusmaa

Missä maassa olet verovelvollinen (valitse kaikki sinua koskevat maat)?

*

[+Lisää](#)

Kansalaisuus

Ilmoita kaikki ne maat, joiden kansalainen olet.

*

[+Lisää](#)

Syntymäpaikka

Syntymämaa

*

Ammatti/asema

- Työntekijä
 Opiskelija
* Eläkeläinen
 Yrittäjä
 Työtön

Olen tällä hetkellä

Säännölliset tulot tilille

Mitä säännöllisiä tuloja tilillesi Nordeassa tulee? Valitse kaikki tarvittavat vaihtoehdot.

- Palkka
 Eläke
* Etuudet (opintotuki, äitiyspäiväraha jne.)
 Osinko- ym. sijoitustuotot

Varojen alkuperä

- Ei säännöllisiä tuloja Nordeaan
- Säännöllisistä tuloista/säästöistä
- Perinnöstä tai lahjasta
- Sijoitustuotoista
- Asunnon tai kiinteistön myynnistä
- Yrityksen myynnistä
- Ei varoja Nordeassa

* Jos sinulla on Nordeassa varoja (säästöjä tililla, rahastoja, osakkeita ym.), mistä ne ovat pääasiassa lähtöisin?

Täydennä lomake ja tallenna vastauksesi ”Tallenna vastaukset” -painikkeella.

Jos tallennat pyydetty tiedot vain osittain, tulee lomake täydennettäväksesi puuttuvien vastausten osalta kirjautuessasi seuraavan kerran verkkopankkiin.

Voit ohittaa lomakkeen ”Vastaa myöhemmin” -painikkeella. Lomake aukeaa täytettäväksi kirjautuessasi seuraavan kerran verkkopankkiin.

[Submit](#)

Perustiedot, henkilöasiakas

Päivämäärä	Henkilötunnus/syntymäaika
------------	---------------------------

Asiakas-tiedot Kohta 1	Sukunimi	Etunimet		
	Sähköposti			
	Vakituinen osoite			Puhelinnumero
	Postinumero	Kaupunki	Maa	
Kohta 2	Onko sinulla toista osoitetta?			
	☐ Ei (siirry kohtaan 3) ☐ Kyllä			
	Jos kyllä, täytä tarkka osoitetieto (katu, postinumero, kaupunki, maa)			
	Yhteytesi Suomeen ja peruste pankkipalveluille Suomessa			
Kohta 3	Kansalaisuus/kansalaisuudet ¹ mikä?			
	☐ Suomen (siirry kohtaan 4) ☐ Muu			
	Onko suomessa olo ¹ tilapäisen oleskelun kesto PV/KK/VUOSI			
	☐ Pysyvää ☐ Tilapäistä			
	Oleskelun peruste suomessa			
Kohta 4	☐ Monikansalaisuus ☐ Työskentely Suomessa ☐ Opiskelu Suomessa ☐ Pakolaisuus			
	☐ Perhesuhde ☐ Muu ¹ mikä?			
	Oletko verovelvollinen USA:han tai oletko USA:n kansalainen?			
	☐ Ei ☐ Kyllä			
	Syntymämaa			
	Verotusmaa			
	Nykyinen tilanne (kokopäivätyö, yrittäjä, eläkeläinen, opiskelija jne.)			
	Nykyinen työnantaja, oman yrityksen tai oppilaitoksen nimi			
	Onko työsuhteesi vakituinen/määräaikainen? Opiskelujen arvioitu kesto?			
	Oletko poliittisesti vaikutusvaltainen henkilö (PEP)? (Poliittisesti vaikutusvaltainen henkilö eli PEP on henkilö, joka viimeisen 12 kuukauden aikana on toiminut tai toimii parhaillaan merkittävässä asemassa toisen valtion palveluksessa. Henkilö on PEP myös, jos hänen puolisonsa, lähisukulaisensa tai läheinen liikekumppaninsa on PEP.)			
☐ Ei ☐ Kyllä				
Jos kyllä, maa ja asema:				
Onko läheisesi tai yhtiökumppanisi poliittisesti vaikutusvaltainen henkilö (PEP)?				
☐ Ei ☐ Kyllä				
Jos kyllä, alleviivaa sopiva vaihtoehto seuraavista: Vanhempi / Puoliso / Lapsi / Lapsen puoliso / Yhtiökumppani				
Asema ja maa, johon asema liittyy				

Perustiedot, henkilöasiakas

Pankki-asiointi	Mihin tarkoitukseen käytät pankkipalveluita Nordeassa? (palkkatiliasiointi, säästäminen, laina/rahoitus jne.)		
	Saapuuko tilillesi säännöllisiä maksuja? (palkka, eläke, tuet jne.). Arvio maksujen määrästä kuukaudessa		
	Onko tililläsi myös muiden henkilöiden varoja tai hoidetaanko muiden henkilöiden maksuliikennettä		
	☐ Ei ☐ Kyllä		
	Jos kyllä, tarkenna syy, nimi, henkilötunnus sekä asuinmaa		
	Taloudellinen kokonaistilanteesi tällä hetkellä		
	Varat yhteensä euroa (sekä Nordeassa että muualla oleva kokonaisvarallisuus, mm. tilit, sijoitukset, asunto-osakkeet ja kiinteistöt):		
	Velat yhteensä euroa (sekä Nordeassa, että muissa rahalaitoksissa olevat velat yhteensä):		
	Nykyisen pääoman alkuperä (palkka, perintö, säästöt, lahjat jne.)		
Käytätkö Nordean tiliäsi ulkomaanmaksuihin?			
☐ Ei ☐ Kyllä			
Jos kyllä, tarkenna mihin maihin/mistä maista, vastaanottaja/lähetäjä ja arvio maksujen määrä vuodessa.			
Teetkö tai onko sinulla aikomus tehdä säännöllisiä käteistalletuksia?			
☐ Ei ☐ Kyllä			
Jos kyllä, tarkenna (talletuksen tarkoitus, rahojen alkuperä sekä määrä)			
Onko sinulla asiointia muissa rahalaitoksissa? (Suomessa / ulkomailla)			
☐ Ei ☐ Kyllä			
Jos kyllä, maa ja pankkiasioinnin tarpeen kuvaus			
Päiväys ja allekirjoitus	Paikka ja aika		
	Allekirjoitus		
	Nimenselvennys		
Pankin merkinnät	Päivämäärä	Vastaanottaja	Konttorin nro ja nimi
	Päivämäärä	Käsittelijä	Konttorin nro ja nimi

